pacjent.gov.pl

Jak działa podstawowa opieka zdrowotna

Data aktualizacji
2025-04-24

Jeśli Twoja choroba uniemożliwia Ci dotarcie do placówki POZ, możesz zamówić wizytę domową lekarza, pielęgniarki lub położnej. POZ obejmuje także profilaktyczną opiekę nad dziećmi i młodzieżą, którą sprawuje pielęgniarka/higienistka w szkole.

Jak działają placówki POZ

Placówki POZ działają od poniedziałku do piątku w godzinach: 8:00–18:00. Porady odbywają się stacjonarnie, w formie teleporad lub w domu pacjenta. W godzinach nocnych (18:00–8:00) oraz w święta i weekendy doraźnej pomocy udziela nocna i świąteczna opieka zdrowotna.

Jeśli przyjdziesz chory do przychodni, powinieneś uzyskać wizytę w dniu zgłoszenia. Jeśli to niemożliwe – w terminie uzgodnionym z Tobą.

W ramach POZ wybierasz świadczeniodawcę, czyli:

- lekarza
- pielęgniarkę
- położną.

Co robi lekarz podstawowej opieki zdrowotnej

Lekarz podstawowej opieki zdrowotnej diagnozuje chorobę i udziela porad w zakresie leczenia pacjenta oraz może:

- zlecić badania diagnostyczne, transport sanitarny, zabiegi w gabinecie zabiegowym lub w domu pacjenta
- skierować do poradni specjalistycznej, szpitala, sanatorium, zakładu opiekuńczo-leczniczego, zakładu pielęgnacyjno-opiekuńczego, hospicjum czy do objęcia opieką w warunkach domowych (pielęgniarska opieka długoterminowa, hospicjum domowe)
- wystawić zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne, np. wózek inwalidzki ręczny, balkoniki, kule, materace przeciwodleżynowe, pieluchomajtki czy cewniki
- wypisać receptę na leki
- wystawić orzeczenie o stanie zdrowia.

Więcej informacji na temat zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej znajdziesz w artykule

Jak może Ci pomóc lekarz podstawowej opieki zdrowotnej.

Co robi pielęgniarka POZ

Pielęgniarka POZ wykonuje zabiegi na podstawie skierowań i zleceń wystawionych przez lekarzy podstawowej opieki zdrowotnej lub własnych uprawnień – w placówkach POZ i w domu pacjenta.

Pielęgniarka może m.in.:

- wykonać zastrzyk
- podłączyć kroplówkę
- zmienić opatrunek
- pobrać materiał do badań diagnostycznych
- wypisać receptę na niektóre leki, zgodnie z uprawnieniami
- udzielić porady w zakresie choroby
- udzielić porady edukacyjnej w ramach promocji zdrowia i profilaktyki.

Więcej informacji na temat zadań pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej znajdziesz w artykule

Jak może Ci pomóc pielęgniarka POZ.

Jak skorzystać z pomocy POZ

Osoby ubezpieczone lub uprawnione do świadczeń wybierają lekarza, pielęgniarkę i położną podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) przez deklarację wyboru. Jest to specjalny formularz, który można złożyć stacjonarnie w wybranej przez siebie placówce POZ lub

elektronicznie przez Internetowe Konto Pacjenta.

Więcej o wyborze i zmianie świadczeniodawców POZ przeczytasz w artykule

Jak wybrać lub zmienić świadczeniodawcę POZ.

Jak się zapisać do placówki POZ

Na wizytę do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej pacjenci mogą zapisać się:

- osobiście
- telefonicznie
- za pośrednictwem osoby trzeciej
- drogą elektroniczną.

Każdy ubezpieczony pacjent ma prawo zapisać się na wizytę w wybranej placówce, dowolnego dnia w godzinach pracy placówki podstawowej opieki zdrowotnej. Przychodnie zobowiązane są zapewnić rejestrację pacjentów na podstawie zgłoszenia we wszystkich ww. formach.

Więcej informacji na temat umawiania wizyt znajdziesz na stronie Rzecznika Praw Pacjenta.

Jak skorzystać z transportu sanitarnego

Transport sanitarny przysługuje pacjentowi, który:

- potrzebuje natychmiastowego leczenia w placówce medycznej
- musi zachować ciągłość leczenia
- ze względu na stan zdrowia nie ma możliwości samodzielnie przyjechać środkami transportu publicznego na wizytę do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, specjalisty lub szpitala.

Nieodpłatny transport sanitarny przysługuje z miejsca zamieszkania pacjenta do najbliższej placówki medycznej.

Więcej o transporcie sanitarnym dowiesz się z krótkiego materiału wideo przygotowanego przez Rzecznika Praw Pacjenta.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (**Dz.U. z 2022 r. poz. 2561**)
- Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o podstawowej opiece zdrowotnej (**Dz.U. z 2022 r. poz. 2527**)
- Ustawa z 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta (**Dz.U. z 2023 r. poz. 1545**)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 24 września 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu podstawowej opieki (**Dz.U. z 2023 r. poz. 1427**)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 27 listopada 2019 r. w sprawie zakresu zadań lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki podstawowej opieki zdrowotnej i położnej podstawowej opieki zdrowotnej (**Dz.U. z 2019 r. poz. 2335**)